

එකිනෙකා සමග සම්බන්ධ වුණ සමාජයක්
මොබයිල් ඉන්ටහෙට් කුසලතා පුහුණු ආධාරක

මූලික මොබයිල් ඉන්ටහෙට් කුසලතා පිළිබඳ
ජනතාව පුහුණු කිරීමට මගපෙන්වීමක්

Bitesize

Training

BITESIZE - ඉන්ටහෙට් පිළිබඳ හඳුන්වාදීමක්

මෙම පිටුව සැලසුම් කර ඇත්තේ, පුහුණුවෙන්නන් විසින් මොබයිල් ඉන්ටහෙට් පිළිබඳ අසන පොදු ආකාරයේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමට පුහුණුකරුවන්ට උපකාර කිරීම සඳහාය. සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලයන් ඉන්ටහෙට් පිළිබඳ නිතර අසන සමහර ප්‍රශ්නවලට සරල පැහැදිලි කිරීම් වීම් ඇත. මෙම පත්‍රිකාවේ මුද්‍රිත පිටපතක් ළඟ තබාගැනීම පුහුණුකරුවන්ට පහසුවක් වනු ඇත. මෙම ආධාරක කට්ටලයේ ඒ ඒ මොඩියුලවලට මෙම කොටස් අන්තර්ගත කර ඇති බවද ඔබට වැටහෙනු ඇත.

? ඒ කුමක්ද?

‘ඉන්ටහෙට් පෝස්ටරය’ පෙන්නන්න “ඉන්ටහෙට් යනු, ලොව පුරා ඇති මිලියන ගණනක පරිගණක; දුරකතන මාර්ග, පණිවුඩ වන්දිකා සහ කම්බි මගින් එකිනෙකට සම්බන්ධ වී හැඳුණු ජාලයකි. එය නිරන්තරයෙන්ම වර්ධනය වන අතර, එමගින් ඔබට ඉතා විශාල පරිමාණයක තොරතුරු හා සේවාවන් රැසක් ලබාගත හැකිවේ. ඉන්ටහෙට්, හැමදෙනාම වෙනුවෙන්. එය භාවිතාකිරීමට හැකි සහ නොහැකි අය ලෙස කිසිවෙකුට සීමා පනවා නැත. කම්පියුටරයක්, මොබයිල් ෆෝන්-එකක් හෝ ටැබ්ලට්-එකක් සමග ‘ඩේටා’ සම්බන්ධතාවක් ඇති ඕනෑම කෙනෙකුට ඉන්ටහෙට් වෙත පිවිසීමට හැකිය.”

චය යොදාගත හැක්කේ කුමක් සඳහාද?

“ඔබට විවිධාකාර දේ කිරීමට ඉන්ටහෙට් උපකාර වනු ඇත. උදාහරණ වශයෙන්, පවුලේ අය සහ මිතුරන් සමග පණිවුඩ හුවමාරු කරගැනීමට හෝ කතාකිරීමට, ඡායාරූප යැවීමට, වීඩියෝ බැලීමට, සංගීතයට සවන් දීමට, භාණ්ඩ හා සේවා මිලට ගැනීමට හා ඒවා සඳහා ගෙවීම් කිරීමට එමගින් ඉඩ සැලසේ. ඊට අමතරව, ඕනෑම විෂය ක්ෂේත්‍රයකම පාහේ; වනම් ප්‍රවාහන, කාලගුණය, විනෝදාස්වාදය, ප්‍රවාහන කාල සටහන්, ආගම් හෝ ක්‍රීඩා ආදී තොරතුරු සොයා ගැනීමට එමගින් හැකිවේ. ඔබ රැකියාවක් සොයනවා නම්, සෞඛ්‍ය උපදෙස් අවශ්‍ය නම් හෝ අලුත් කුසලතාවක් ඉගෙන ගැනීමට අවශ්‍ය නම්; එහිදී ද ඉන්ටහෙට් ඔබට උපකාරී වේ.”

පැහැදිලි කරන්න: පුහුණුකරන්නා විසින් internet මගින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ සිය පෞද්ගලික උදාහරණ මෙන්ම, එය භාවිතා කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි පිළිබඳ පැහැදිලි කරදෙන්න.

පුහුණුවෙන්නාට **එය අදාළ කරන්න:** පුහුණුවෙන්නාගේම ජීවිතයේ කටයුතුවලදී මෙය ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ කෙසේදැයි සාකච්ඡා කරන්න.

එය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ කෙසේද?

ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසීමට, ආකාර දෙකක මොබයිල් ෆෝන් භාවිතා කළ හැක

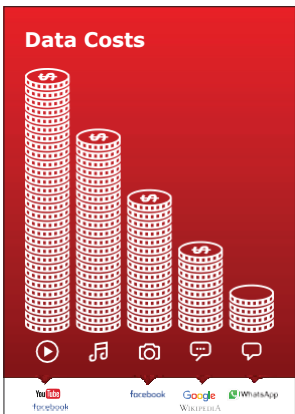

1. ස්මාර්ට්ෆෝන්: මෙම ෆෝන්, කුඩා පරිමාණයේ පරිගණකයක් වැනිය. සාමාන්‍යයෙන් එය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ එහි තිරය ස්පර්ෂ කිරීමෙන් මිස බොත්තම් විධිමෙන් නොවේ. ඒවා මගින්, ජායාරූප ගැනීමට, සංගීතය වාදනය කිරීමට හා වීඩියෝ බැලීමට හැකි අතර, එහි ඇති 'ඇප්ස්'(apps) හැමවි පරිගණක වැඩසටහන් මගින්, ඔබට සැණෙකින් ඉන්ටනෙට් සේවා ලබාගත හැකිය.

2. ෆීඩ්බැක් ෆෝන්: මේවා ස්මාර්ට්ෆෝන්වලට වඩා අඩු ලක්ෂණ (features) සහිත ය. ස්පර්ෂ කිරීමෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි තිරයක් නැති නමුත්, සංගීතය වාදනය කිරීමේ හා ජායාරූප ගැනීමේ හැකියාව එහි ඇත. ඔවුන්ගේ මගින් ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසීමේ ඔන්ලයින් සේවා භාවිතා කිරීමේ හැකියාව එහි ඇත.

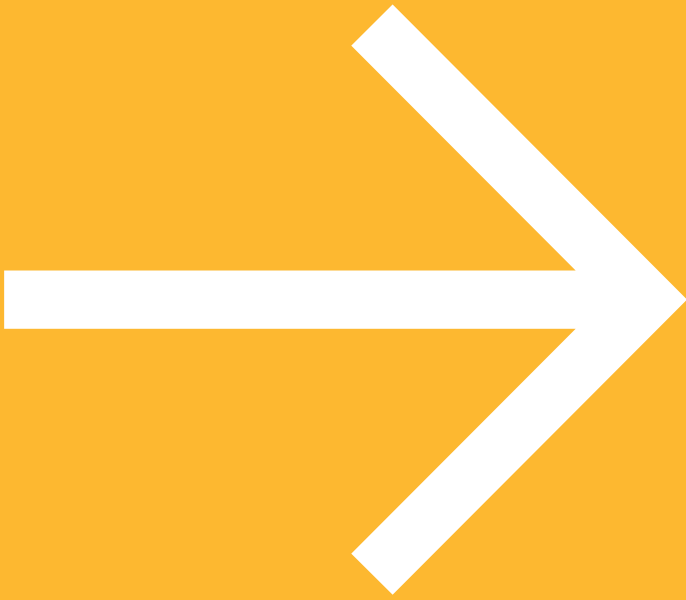
'ඩේටා' පිරිවැය

"ඔබේ මොබයිල් ෆෝන්-එකෙන් ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසීමට, ඔබට මොබයිල් 'ඩේටා' සම්බන්ධතාවක් හෝ වයි-ෆයි (Wi-Fi) සම්බන්ධතාවක් භාවිතා කළ හැක." **'ඩේටා' පෝස්ටරය පෙන්වන්න.**

"සාමාන්‍යයෙන්, ඔබේ ෆෝන් එකෙන් ඔබ ඉන්ටනෙට් භාවිතා කිරීමේ දී, ඔබ භාවිතා කරන්නේ මොබයිල් 'ඩේටා' ය. ඒවා ඔබේ මොබයිල් ජාල සැපයුම් ආයතනයෙන් හෝ පෙරගෙවීම් ලෙස 'ඩේටා' අලෙවිකරන වෙළඳසැලකින් මිලට ගත යුතුය.

ඉන්ටනෙට් හිදී ඔබ කරන සමහර දේවල් - එනම් වීඩියෝ බැලීම හෝ සංගීතයට සවන්දීම; වැඩිපුර 'ඩේටා' පරිභෝජනය කරන අතර, ඒ නිසාම ඔබට ඒ සඳහා වැඩි පිරිවැයක් දරන්නට වෙයි."

සෝස්ටර්,
කටවුට් සහ
තොරතුරු පත්‍රිකා

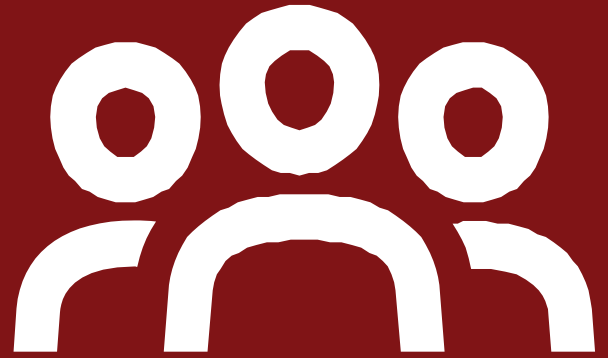
මූලික අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධතාව

මෙම අවකාශය:

සුරක්ෂිතයි

මෙම පුහුණුවේ සියලුම තොරතුරු පෞද්ගලික මට්ටමෙන් තබාගන්න. මෙම සමූහයේ අනිත් සාමාජිකයන් සමඟ ඔබේ පෞද්ගලික දුරකතන අංක හුවමාරු කර නොගන්නා ලෙස අපි නිර්දේශ කරන්නෙමු.

පොදු සමූහයකි

මෙහි සිටින අය විවිධ පසුබිම්වලින් ආ අය වන අතර, දැනුම් මට්ටම් හා දරන මත වෙනස් ය. අපගේ මේ පොදු අවකාශය තුළදී, අපි විකිනෙකාට ගරු කරමින්, උපකාර කළයුතුය.

ධනාත්මක හා විවෘතයි

ඔබේ අදහස් දැක්වීමේ දී හා මත පළකිරීමේ දී, ගෞරවනීයව හා ධනාත්මකව හැසිරීමට වගබලා ගන්න. හරි හෝ වැරදි පිළිතුරු නොමැති අතර, අපේ කාර්යභාරය ඔබ පරීක්ෂා කිරීම නොවේ.

සාධාරණයි

අපි කටයුතු කරන්නේ, කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් වන අතර පොදු දුරකථන ඔබට ලබාදෙයි. සෑම කෙනෙකුටම ඇසීම සඳහා සහ දුරකථන භාවිතා කිරීම සඳහා සමාන අවස්ථා ලබාදීමට අපි කැමැත්තෙන් සිටිමු.

ඉන්ටහෙට් හිඳි ආරක්ෂා වීමට ඉඟි

ඔබ හොඳින්ම පුද්ගලයන්
හොඳකා හැර,
ඔබට හිරිහැරයක් වන අය
'බිලොක් කර' දමන්න

ඔබේ පෞද්ගලික
තොරතුරු රහසිගතව
තබාගන්න

ඔබ දකින හෝ අත්විඳින
යමක් නිසා ඔබ අපහසුතාවට
පත් වේ නම්, ඒ ගැන ඔබ
හොඳින් දන්නා විශ්වාසදායක
අයෙකුට කියන්න

ආචාරශීලී වන්න.
අන් අයගේ
පෞද්ගලිකත්වයට
ගරුකරන්න.

නිර්වචන

මොබයිල් ඉන්ටහෙට් පිලිබඳ දේශීයව අදාළ වන තොරතුරු ද මීට ඇතුළත් කිරීමට පුහුණුකරුවන්ට හැක.

2G / 3G / 4G

ඔබ ඉන්ටහෙට් භාවිතා කිරීමේදී විය විවිධ වේගවලින් ධාවනය විය හැක. අඩුම වේගය සහිත ඉන්ටහෙට් හඳුන්වන්නේ, 2G ලෙසිනි. ඊට වඩා වේගවත් ඉන්ටහෙට් 3G ය. 4G යනු වේගවත්ම ඉන්ටහෙට් ය.

App

ඔබේ ෆෝන්-වකේ ඇති සේවාවකට පිවිසිය හැකි කෙටි මාර්ගයක් ලෙස 'ඇප්' (app) හැඳින්විය හැක. ඉන්ටහෙට් සේවා සඳහා උදාහරණ : WhatsApp, Facebook, Google. මෙම ඇප් මගින් සැණෙකින් ඉන්ටහෙට් වෙත පිවිසි වීම සේවාව අත්විඳීමට හැකි මාර්ගයක් ලබාදේ.

Address bar

ලිපිත කලාපය (address bar) පෙන්වන්නේ, ඔබ සිටින්නේ කුමන වෙබ් අඩවියේ ද යන්න ය. ඔබ සිටින වෙබ් අඩවියේ ලිපිතය, සෑමවිටම 'ලිපිත කලාපයේ' දිස්වේ. උදා : www.google.in

Advert

හෝ Ad

'ඇඩ්' (Ad) යනු, ඔබට යමක් විකිණීමට උත්සාහ කරන තොරතුරු ලබාදීමකි. විවිධ 'ඇඩ්' මත ක්ලික් නොකිරීම හොඳ පුරුද්දකි.

- Ads ඔබේ තිරය මත මතු විය හැකි විධියේ හෝ රූප වේ.
- ඊට අමතරව, Google ප්‍රතිචල ලැයිස්තුවේ ඉහළින්ම ඇති 'සබැඳිවල (links) හෝ තිරයේ දකුණු පැත්තේ ද Ads නිරූපනය වෙනු ඇත.

Browser

වෙබ් බ්‍රවුසරය, හෝ සරලව 'බ්‍රවුසරය' යනු, වෙබ් අඩවිවලට පිවිසීමට හා බැලීමට ඉඩ සලස්වන පරිගණක වැඩසටහනකි. පහත දැක්වෙන්නේ පොදු බ්‍රවුසර් කීපයකි.;

GoogleChrome

MozillaFirefox

Opera

Microsoft Internet Explorer

Data

ඔබ, ඔබේ ෆෝන්-වකේ ඉන්ටහෙට් වෙත පිවිසීමේ දී ඔබ භාවිතා කරන්නේ 'ඩේටා' ය. ඒවා ඔබේ මොබයිල් ජාල සැපයුම් ආයතනයෙන් හෝ පෙරගෙවීම් ලෙස 'ඩේටා' අලෙවිකරන වෙළඳසැලකින් මිලට ගතයුතුය.

Feature phone

ෆීචර් ෆෝන්, ස්මාර්ට්ෆෝන්වලට වඩා අඩු ලක්ෂණ (features) සහිත ය. ස්පර්ෂ කිරීමෙන් ක්‍රියාත්මක කළහැකි තිරයක් නැති නමුත්, සංගීතය වාදනය කිරීමේ හා ඡායාරූප ගැනීමේ හැකියාව වහි ඇත.

'ගූගල්' (Google) යනු, අන්තර්ජාලයෙන් ඕනෑම තොරතුරක් සෙවීම පහසු කරන අන්තර්ජාල සේවාවක් ලබාදෙන වෙබ් අඩවියකි.

නිර්වචන

මොබයිල් ඉන්ටනෙට් පිළිබඳ දේශීයව අදාළ වන තොරතුරු ද මෙම ඇතුළත් කිරීමට පුහුණුකරුවන්ට හැක.

Internet

ඉන්ටනෙට් යනු, ලොව පුරා ඇති මිලියන ගණනක පරිගණක; දුරකතන මාර්ග, පණිවුඩ වන්දිකා සහ කමිඩි මගින් විකිනෙකට සම්බන්ධ වී හැඳුණු ජාලයකි. එය නිරන්තරයෙන්ම වර්ධනය වන අතර, විමගින් ඔබට ඉතා විශාල පරිමාණයක තොරතුරු හා සේවාවන් රැසක් ලබාගත හැකිවේ. ඉන්ටනෙට්, හැමදෙනාම වෙනුවෙනි. එය භාවිතාකිරීමට හැකි සහ නොහැකි අය ලෙස කිසිවෙකුට සීමා පනවා නැත. කම්පියුටරයක්, මොබයිල් ෆෝන්-වකක් හෝ ටැබ්ලට්-වකක් සමග 'ඩේටා' සම්බන්ධතාවක් ඇති ඕනෑම කෙනෙකුට ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසිය හැක.

Link

'සබැඳියක්' (link) මගින් ඔබ එක් වෙබ් අඩවියකින් තවත් වෙබ් අඩවියක් වෙත සම්බන්ධ කරයි. අනෙක් වෙබ් අඩවියට යාමට, ඔබ විසින් එම 'සබැඳිය' ස්පර්ෂ කළයුතුය.

Megabytes සහ Gigabytes

මෙගා බයිට්(MB) සහ ගිගා බයිට් (GB) යනු, ඔබ මොබයිල් ඉන්ටනෙට් භාවිතා කිරීමේ දී පරිභෝජනය කරන ඩේටාවල ඒකක වේ. GB යනු, MB මෙන් දහස් ගුණයකි. ඔබ සිත්දුටත්, ඉන්ටනෙට් වෙතින් ඩවුන්ලෝඩ් කළොත් හෝ ඉන්ටනෙට් මතදීම ශ්‍රවණය කළොත්, 5MB පමණ වැයවේ (විනාඩියකට 1MB පමණ).

Search

ඉන්ටනෙට් හි 'සෙවීම' (search function) ඔබ තොරතුරු සොයන දෑ පිළිබඳ සොයා ගැනීමට ඔබට උපකාරී වේ. 'සෙවීම් කොටුවක' (search box) ඔබ සොයන දේට අදාළ වචන ටයිප් කළවිට, ඊට අදාළ විෂයන් ප්‍රතිඵල 'සබැඳි' ලැයිස්තුවක් දැකිය හැකිවනු ඇත.

Smartphone

අන්තර්ජාලයට පිවිසීමට හැකි, සංගීතය හා වීඩියෝ ගබඩා කර තබාගත හැකි, සහ 'ඇප්ස්' (apps) ධාවනය කළහැකි ආකාරයේ මොබයිල් ෆෝන්, 'ස්මාර්ට්ෆෝන්' ලෙස හැඳින්වේ. සාමාන්‍යයෙන් මේවාට 'ස්පර්ෂ කළහැකි' තිරයක් අයත් වේ.

You Tube

'යූටියුබ්' (YouTube) යනු, ඉන්ටනෙට් හි ඇති බැලීමට සහ ඇසීමට හැකි වීඩියෝ සොයාගැනීම පහසු කරන ඉන්ටනෙට් සේවාවකි. (එහි ඇත්තේ වීඩියෝ පමණි).

Website

ඉන්ටනෙට් හි තොරතුරු ඇත්තේ, විවිධ වෙබ් අඩවිවල (websites) ය. විකිනෙකට වෙනස් - විවිධාකාර වෙබ් අඩවි ඉන්ටනෙට් හි ඇත. උදා: Google යනු වෙබ් අඩවියකි. YouTube යනු තවත් වෙබ් අඩවියකි.

WhatsApp

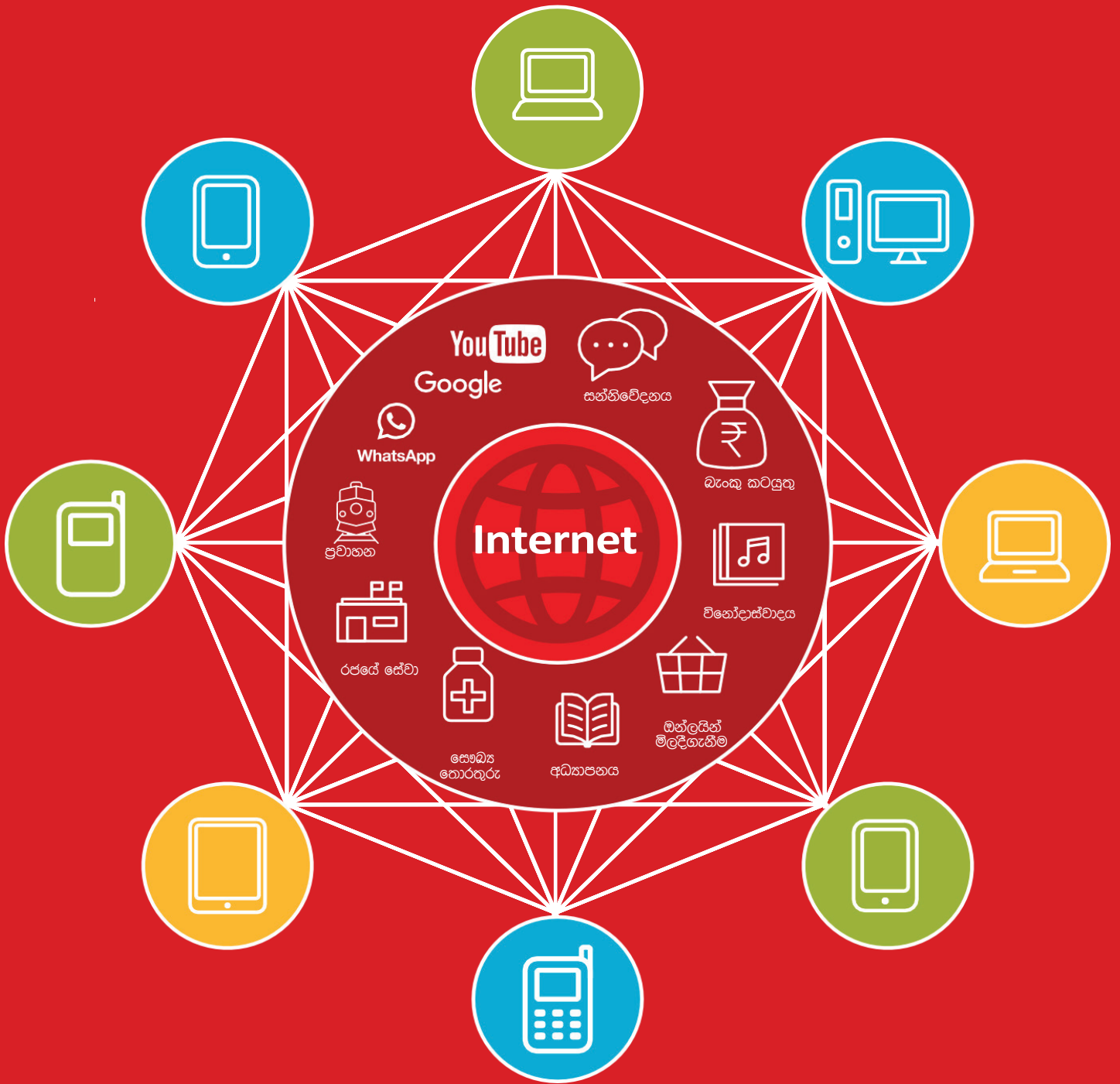
'වට්ස්ඇප්' (WhatsApp) යනු, ඔබ දන්නා පුද්ගලයන් (වනම්, පවුලේ අය, මිතුරන් හෝ සගයන් වැනි) සමග සම්බන්ධ වීමත්, පණිවුඩ හුවමාරු කරගැනීමත් පහසු කරන ඉන්ටනෙට් සේවාවකි.

WiFi

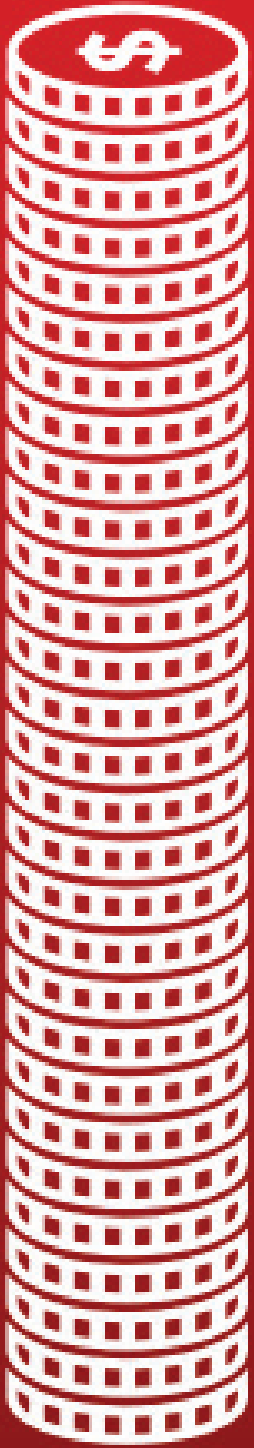

'වයිෆයි කලාපයක්' (WiFi zone) යනු, ඔබට ඔබේ ෆෝන්-වකේ ඇති ඔබේ 'ඩේටා' භාවිතා නොකොට ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසීමට හැකි ප්‍රදේශයකි; එහිදී, ඔබට නොමිලේ ඉන්ටනෙට් වෙත පිවිසීමට ඉඩ ලැබේ. සමහර වෙළඳසැල් හා ආයතන වැනි පොදු ස්ථානවල, 'වයිෆයි කලාප' ඇත.

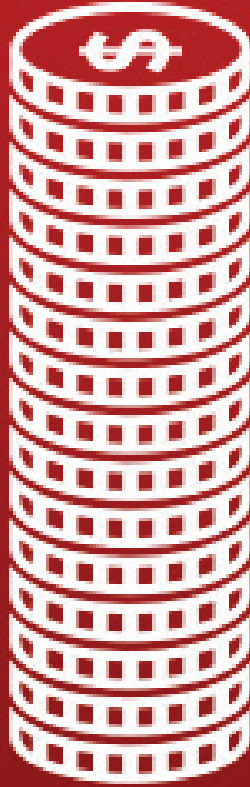
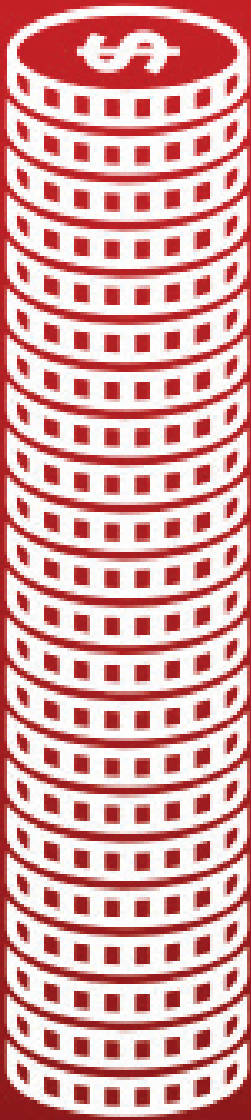
ඉන්ටනෙට් යනු කුමක්ද?

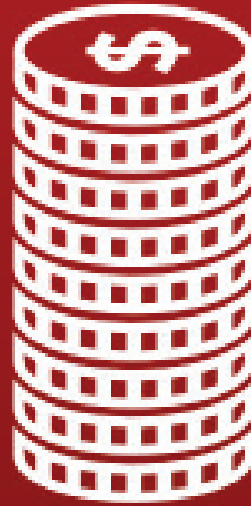
ବୈଦ୍ୟା ଜିର୍ବିତ୍ୟ

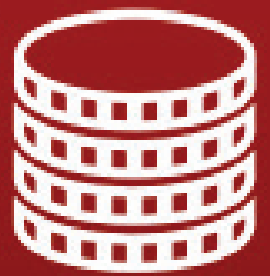
YouTube
facebook

facebook

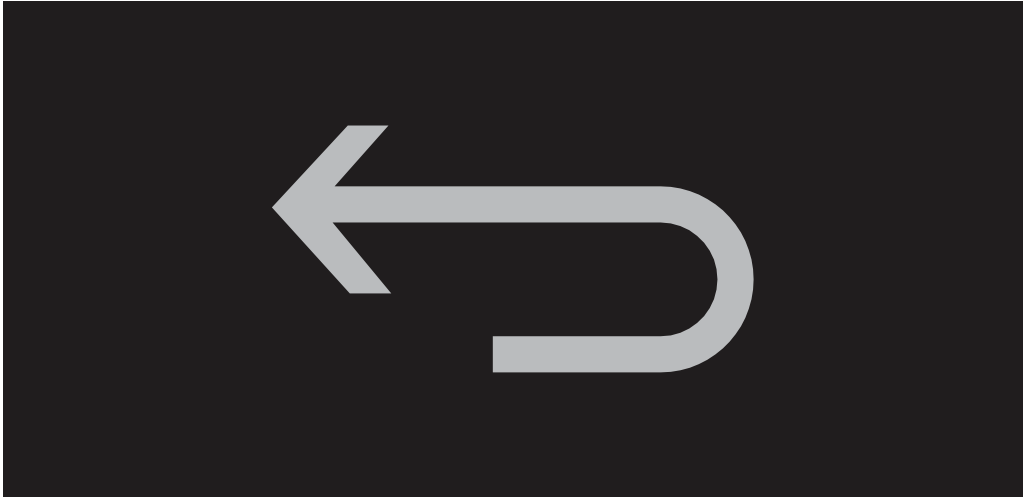
Google
WIKIPEDIA

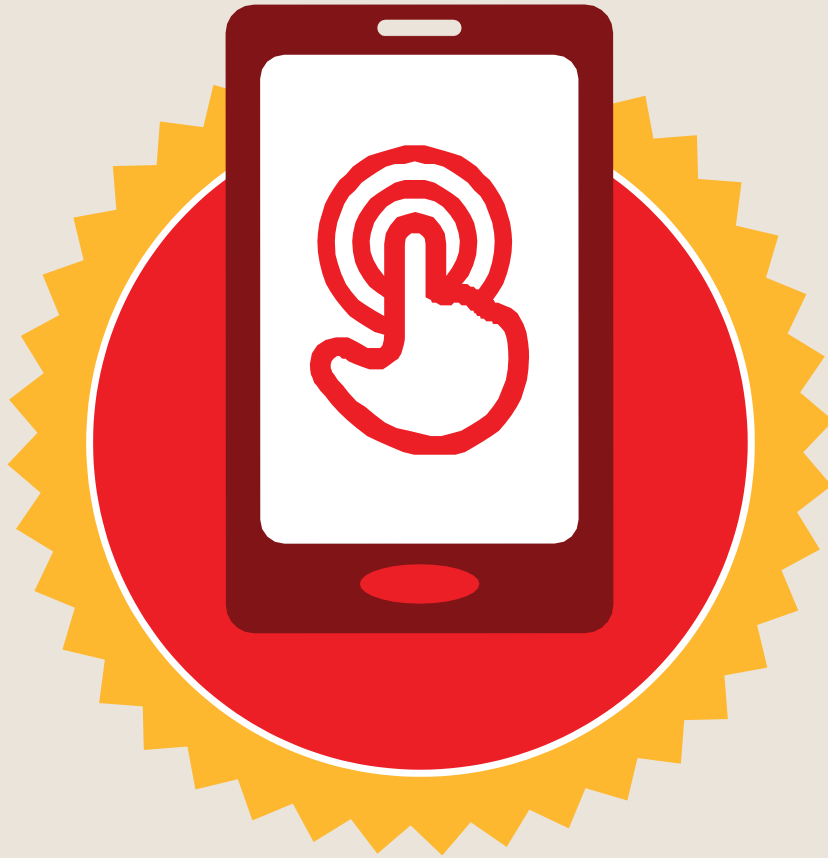

WhatsApp

සහතිකය

මූලික මොඩියුල් ඉන්ටර්නෙට් කුසලතා පුහුණුව
සම්පූර්ණ කරන ලදී

දිනය

අත්සන් කරන ලදී

සහතිකය

මූලික මොඩියල් ඉන්ටහෙට් කුසලතා පුහුණුව
සම්පූර්ණ කරන ලදී

දිනය

අත්සන් කරන ලදී